

ליפשיץ, אלכסנדר

אלכסנדר (אלכס), בן מרים ובנימין, נולד ביום ו' באייר תשי"ג (21.4.1953) בחיפה. הוא למד שנתיים בבית הספר א"ד גורדון בקרית-חיים לימודים יסודיים, וסיים בבית-הספר "בארי" בנוה שאנן בחיפה. אחרי-כן סיים את לימודיו התיכוניים בבית-הספר העירוני ג', במגמה הריאלית. אלכס, כפי שקראו לו חבריו ובני משפחתו, היה חביב ונחמד, מתון בהליכותיו, צנוע ושקט. בבית-הספר היה תלמיד טוב והגיע להישגים טובים בכל המקצועות ההומניים. הוא היה תלמיד מוכשר, ער ופעיל, ונוסף ללימודים השתתף בפעילות החברתית בבית-הספר, והיה מראשי המארגנים של הפעילות התרבותית. בעיקר התרכז אלכס בלימודי המתמטיקה והתעמק בהם הרבה יותר מהמקובל בבית-ספר תיכון. לסיום לימודיו הכין אלכס עבודת-גמר בנושא "תורת המידה של קבוצת קוויות חסומות". בגישתו לכל עניין בלטו יכולת הביקורת הצלולה שלו וחיפוש התמידי אחר האמת. אלכס התעניין בתחומים רבים. מלאכת הציור קסמה לו והוא השתלב בחוג שהתקיים במרכז הקהילתי בשכונה. הוא שיחק בשח והתמיד בהעשרת ידיעותיו בסיוע ספרי-עזר בתחום זה. זמן רב ומחשבה הקדיש לשני אוספיו – אוסף בולים ואוסף מטבעות ישראליות. ומלבד כל אלה אהב להאזין למוסיקה מדרגית. אולם תחביבו העיקרי היה הקריאה – גם פרוזה וגם שירה. הקריאה עוררה אותו לתהות ולהעמיק חקור בנושאים רבים. אלכס היה חניך בתנועת הנוער "השומר הצעיר", וברבות הימים אף הדריך בה. את משימתו כמדריך מילא ברצון ובכישרון, ורכש ידע ומיומנות בשטח זה בסמינרים, שנערכו בחופשות הקיץ, ובעבודה מעשית. הוא היה אהוב ביותר ואף נערץ על חניכיו, והשתדל תמיד לשמש להם דוגמה בכל. במסגרת התנועה ושלא במסגרתה טייל וסייר בארץ לאורכה ולרוחבה; שביליה היו נהירים לו ועד מהרה הפך לסייר מנוסה והדריך את חבריו. הוא לא הסתפק בהנאה מהנוף ומהטיול עצמו, אלא התעניין גם בארכיאולוגיה של האתרים השונים, בצמחיית הארץ בכלל ובצמחיית הכרמל – מקום מגוריו – בפרט. את אהבתו לטבע ביטא ברישומים שצייר. אלכס האמין בערכי התנועה, ואלה הובילו אותו להגשמה חלוצית. התכונה הבולטת ביותר אצלו הייתה התעניינותו בתחומים רבים ושונים. תמיד שאף להכיר תחום נוסף, לדעת ולהרחיב אופקים. הוא התעניין בנושאים שונים ורחוקים זה מזה: גרפולוגיה, פילוסופיה, פסיכולוגיה, פיסיקה, כימיה, תורת הזן ועוד. עם כל אדם מצא נושאים משותפים לשיחה, ודבריו היו תמיד הגיוניים.

שקולים, מעמיקים ומיוחדים במינם. שעה שדיבר האזינו לו הכל, בIODעם שיש לאלכס תמיד דבר מעניין וחשוב לומר. אלכס היה אינדיבידואליסט מובהק, בעל דעות פוליטיות מוגדרות ומבוססות.

אלכס נדר גויס לצה"ל במחצית נובמבר 1971 והוצב לנח"ל. הגרעין שלו יועד לקיבוץ גבולות. לפני תחילת שירותו הצבאי עשה אלכס שלושה חדשים בקיבוץ, ועבד שם בענף הפלחה. לאחר סיום הטירונות יצא לשנת הדרכה במסגרת חל"ת, שבה הדרך וריכוז את קן "השומר הצעיר" בקרית שמונה. כחלק מהאידיאולוגיה שלו, הציב לעצמו אתגר – לעבוד בעיירת פיתוח. הוא הקדיש את כל כולו לעבודה בקן, סייע לחניכיו בהכנת שיעוריהם, העסיק אותם במועדון, והצליח לשכנע הורים לאפשר לילדיהם לצאת לטיולים בהשגחתו. באותה תקופה יזם השתלמות עצמית בתודעה היהודית והרב המקומי בא לעזרתו בתחום התעניינות נוסף זה. כמו כן נרשם וביקר במכללה האזורית בתל-חי, והיה תלמיד שלא מן המניין בלימודי הפילוסופיה. כך סיגל לעצמו עוד שני תחומי עיסוק – חוכמת ישראל ופילוסופיה. עם תום שנת ההדרכה התנדב אלכס ליחידת נח"ל מוצנח – על אף התנגדותה של אמו, שהיא מניצולי השואה – ובמסגרתה השתלם בקורס צניחה. בכוח רצונו העז התגבר על כל המכשולים והמשבירים במהלך השירות הצבאי הקשה. במלחמת יום הכיפורים השתתף אלכס בקרבות הבלימה נגד הסורים ברמת הגולן. במהלך קרב קשה שהתחולל ביום י"א בתשרי תשל"ד (7.10.1973) באזור תל א-סאקי, נשלח עם כיתת חיילים להחיש תגבורת לעמדה מכותרת. הכוח נתקל במארב של חיילים סורים ובחילופי האש נפגע אלכס ונהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בחיפה. השאיר אחריו הורים ואחות.

קיבוץ גבולות הוציא לאור לזכרו חוברת מיוחדת במסגרת עלון הקיבוץ "עלי בשור", ובה מדברי חברים על דמותו, על אופיו ועל דרך חייו. הדברים האלה פורסמו גם במדור שהוקדש לזכרו בחוברת "לזכרם", שיצאה לאור בהוצאת בית-הספר העירוני ג', לזכר חללי מלחמת יום הכיפורים; וזכו הונצח גם בחרומה לקרן מלגות תמידית בטכניון (במקצוע המתמטיקה) על-ידי הוריו, ובתחרות שנתיית לגביע בכדורעף – על-ידי קן "השומר הצעיר" בנוה שאנן.